sat gëtt, dass séier kënnen déi éischt Baggere rullen.

Dat gesot, ginn ech den Accord am Numm vun der DP-Fraktioun, net ouni awer der Rapportrice, der Madamm Lorsché, e ganz grousse Merci ze soe fir hire gudden a frëndleche Rapport.

Merci.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Den nächste Riedner ass den Här Gast Gibéryen.

M. Gast Gibéryen *(ADR).*- Merci, Här President. Här President, ech wëll och der Kolleegin Lorsché Merci soe fir déi zwee Rapporten. Ech hat et virdru vergiess.

Dat hei ass, jee nodeem, wéi een et kuckt, och e ganz wichtege Projet. Ech mengen, alleguer déi, déi den Houwalder Plateau do kennen, d'Rue des Scillas, wëssen, wat fir eng Situatioun mer haut do virfannen, datt dat enk Stroosse sinn, den Tunnel, fir op de Rond-point Gluck ze kommen, datt mer do permanent och Stau hunn, wéi mer en op anere Plazen hunn. Datt duerfir deen Deel do weider ausgebaut gëtt an un déi modern Verkéierssituatiounen ugepasst gëtt, kann een nëmme begréissen.

Et muss een awer wëssen, wa mer de Ban de Gasperich bis fäerdeg hunn, egal wat fir eng Infrastrukture mer am ëffentlechen Transport oder an de Stroossen do maachen, datt mer zu Hesper wäerten ëmmer méi ee grousse Problem kréien, an déi permanent Stauen, déi moies zu Hesper sinn, déi wäerten och duerch dës Projeten net méi kleng ginn. Ech géif éischter soen, datt se méi grouss ginn, well eleng op de Ban de Gasperich, wat do vu Leit schaffe kënnt, egal ob se mam Zuch, iwwert d'Autobunn kommen, et kënnt och en Deel iwwert d'Nationalstroosse weider, soudatt Hesper nach wäert weider zousätzleche Verkéier kréien. An do kann ech mech nëmme mengem Virriedner uschléissen: Soulaang wéi mer net de Contournement vun Hesper kréien, wäert Hesper ëmmer méi an dem Autosverkéier erstécken.

Zu deem Deel vum Projet also ass et positiv vun eiser Säit. Mä Dir kennt eis Positioun zum Tram. A well deen heite Projet gréisstendeels - de finanziellen Deel - wäert och wat den Tram ubelaangt maachen, deem mir ni wäerten zoustëmmen, a wann en emol bis eng Kéier fäerdeg ass, wäerten d'Leit och eréischt gesinn, och an deem Eck, wat dat fir zousätzlech Problemer wäert brëngen, duerfir wäerte mir eis bei dësem Projet enthalen.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Merci. Domat si mer um Enn vum allgemengen Debat ukomm. D'Wuert huet den Nohaltegkeetsminister.

Prise de position du Gouvernement

M. François Bausch, *Ministre du Développement durable et des Infrastructures.*- Merci, Här President. Merci der Madamm Rapportrice fir hire schréftlechen a mëndleche Rapport an allen Deputéierte fir hire Bäitrag.

An ech wëll hannen ufänken an dem Här Gibéryen soen: E ka mat rouegem Gewëssen oder si kënne mat rouegem Gewëssen dëst Gesetz stëmmen, well an dësem Gesetz ass kee Centime dra fir den Tram! All déi Infrastrukturaarbechten, déi hei gemaach ginn,...

(Interruption par M. Gast Gibéryen)

...déi musse souwisou gemaach ginn. A géint den Tram konnt Der schonn eng Kéier stëmmen, well dat war dat Gesetz, wat mer am Dezember hei gestëmmt hunn d'lescht Joer. Dat war nëämlech d'Extensioun vum Tram op d'Cloche d'Or.

An duerfir, wéi gesot,...

M. Gast Gibéryen *(ADR).*- ...huet mam Tram ugefaange bei dësem Projet.

M. François Bausch, *Ministre du Développement durable et des Infrastructures.*- Jo, neen. D'Madamm Lorsché huet just gesot, datt si natierlech frou ass, datt den Tram dohinner kënnt.

M. Gast Gibéryen *(ADR).*- Nee, nee. Nee, nee!

M. François Bausch, *Ministre du Développement durable et des Infrastructures.*- Dat verstinn ech. Dat ass total nozevollzéien.

M. Gast Gibéryen *(ADR).*- Si huet mam Tram ugefaangen!

M. François Bausch, *Ministre du Développement durable et des Infrastructures.*- Ech wollt lech just soen, datt hei op alle Fall déi Stroosseninfrastruktur, wéi se gebaut ginn ass - wann den Tram net komm wär, da wär eng duebel Busspur dropkomm. Dat heescht, d'Breet vun der Strooss hätt kee Meter geännert. Si wär souguer éischter e bësse méi breet ginn, well eng Busspur brauch méi Plaz wéi eng Tramspur. Mä bon, enfin, dat ass awer elo egal.

Dat Wichtegst ass gesot gi vun den eenzelne Riedner hei. Ech wëll hei nach eng Kéier betounen, datt dat heiten een extrem wichtege Projet ass fir déi ganz Entwécklung am Südwesten a ronderëm de Südweste vun der Haaptstad.

An et ass en extrem wichtege Projet, net nëmme fir d'Liewensqualitéit vun de Leit, déi do wunnen, mä och fir eise Wirtschaftsstanduert. Dee ganze Südweste vun der Stad - dat geet iwwert den Houwald, wat d'Gemeng Hesper ass, de Ban de Gasperich, d'Cloche d'Or, mä och souguer, déi aner Säit eriwwer gekuckt, Richtung Leideleng, well hei kommen nach eng Kéier d'Zesummenhäng a Richtung Leideleng, déi heimadder ze dinn hunn -, do sinn haut schonn immens vill Aarbechtsplazen, do wäerten der nach vill bäikommen, an duerfir ass dat heiten ee ganz bedeitende Projet.

Et ass am Fong d'Suite vun der Aarbecht, déi mer am Laf vun dëser Legislaturperiod an déi Richtung gemaach hunn. Dir wësst, datt Der déi nei N3 gestëmmt hutt, virun annerhallwem Joer, wa meng Erënnerung gutt ass. Do geet et drëms, eben eng ganz nei Strooss ze bauen, déi vun der Gare iwwert den neie Pont Buchler - dee komplett nei gebaut gëtt - hanne laanscht d'Eisebunn eropgeet bis bei d'Rue des Scillas. An dann ass dat heiten deen zweeten Deel, et ass am Fong d'Vergréisserung vun der Rue des Scillas mat der Schafung vun deem Pôle d'échange mat all deenen Infrastrukturen, Vëlospisten, alles dat, wat opgezielt ginn ass vun der Madamm Rapportrice, wat hei soll derbäikommen.

An da kënnt am Prinzip nach eng Kéier den drëtten Deel, dat ass natierlech de Module „Sud", dat ass de Contournement.

Ech wëll soen, well d'Froe gestallt gi sinn: Wou si mer dru mam éischten Deel? Déi nei N3, do sinn d'Ausschreiwungen am Lafen. Do geet et virun allem ëm de Pont Buchler, dat ass dee komplizéiertsten Deel, fir deen nei ze bauen. Wa mer um Pont Buchler kéinte schaffen am Stil „ouni Eisebunn ënnendrënner", datt mer déi Bréck kéinten einfach relativ séier komplett erneieren, wär dat manner komplizéiert. Allerdéngs schaffe mer do iwwert dem Häerz vum Eisebunnsreseau vu Lëtzebuerg. An Dir kënnt lech virstellen, datt een do natierlech net kann egal wéi schaffen.

Do si mer ugewisen u gewësse Sloten, well d'Zich ënnendrënner fueren, et si bestëmmte speziell Sécherheetsbedéngunge virgeschriwwen. Duerfir ass dat e ganz opwendegen, komplizéierten, komplexe Projet. Dat ass och deen Deel, deen am längste wäert daueren. Et ass virgesinn, datt deen Enn 2022 soll fäerdeg sinn. Parallell gëtt natierlech och um Rescht vun deem ganzen Tracé gebaut. Dat heescht, de Chantier fir déi nei N3 geet am Prinzip elo Enn des Joers un, mat éischte Preparativen, d'Bréck an och doriwwer eraus. An doriwwer eraus soll au fur et à mesure am Laf vum Joer 2019 natierlech och an der Rue des Scillas ugefaange ginn. Et ass virgesinn, datt am Fong dee ganzen Tronçon, déi ganz Streck, bis erop op déi aner Säit an de Ban de Gasperich, soll Enn 2022 fäerdeg sinn.

Mir mussen awer wëssen, an dat ass och ganz opwendeg: Hei an der Rue des Scillas muss eng Baach verluecht ginn, déi gëtt och an engems erëm renaturéiert. Et musse Leitunge verluecht ginn. Also, et ass schonn e ganz komplexe Projet, deen hei gemaach gëtt. Duerfir dauert dat och laang. Enfin, kann ee soen, dat ass laang, wann dat dräi Joer dauert? Ech soen emol: Wa mer dat hei an dräi Joer hikréien, dann hu mer exzellent geschafft! Vu datt mer jo awer och nach an enger Situatioun schaffen, wou Verkéier ass an deem Eck.

Mä wéi gesot, mir hunn haaptsächlech vill un den Detailstudie geschafft. An do gëtt et ze soen, datt méi Leit sech musse koordinéieren, d'Eisebunn mat Ponts et chaussées, mat Lux-Tram, well déi schaffen do jo alleguer zimlech zesummen a parallell un deenen eenzelne Chantieren. Mä ech sinn awer gudder Déng, esou wéi déi Planung organiséiert ginn ass déi lescht Joren, datt dat wäert klappen.

Dann ass et och esou, fir de Module „Sud" - dat war gefrot ginn -, dat heescht, deen eigentleche Contournement vun Hesper/Alzeng, do si mer an der Schlussphas, fir d'EIEs-Prozedur an d'ëffentlech Prozedur ze ginn. Do sinn nach lescht Etüden, déi wäerte bis am Hierscht virleien. Am Fong ass virgesinn, datt bis Enn des Joers mer an déi ëffentlech Prozedur ginn, dat heescht, d'Bierger kréien dann alles virgestallt. Da kënnen d'Gemengen an natierlech och d'Bierger hir Asprëch maachen an esou weider. Dat ass natierlech e ganz komplizéierte Projet.

Do ass et manner, well mer duerch urbant Gebitt fueren, mä well natierlech bei all de Varianten, déi gekuckt gi sinn, et keng gëtt, déi net duerch d'Natura 2000 geet. Dat ass natierlech net einfach, an do musse mer wierklech gutt oppassen, wat mer maachen: datt mer éischtens genau d'Prozeduren anhalen, datt mer am Fong och noweisen, datt dat hei fir den ëffentlechen Notzen onerlässlech ass, et also keng aner Méiglechkeet gëtt, wéi dat doten ze bauen.

Et ass awer och e weidere Bewäis, datt dat net stëmmt, wann nach ëmmer gär dobaussen d'Meenung vertruede gëtt, datt een an den Natura 2000-Gebidder näischt dierft maachen. Dat ass net esou. Et kann een duerchaus och an esou engem Gebitt eppes bauen, mä da sinn natierlech besonnesch Virsiichtsmoossname virgesi respektiv da muss ee wierklech genee beleeën, datt et keng aner Méiglechkeet ginn ass. Mä och déi Aarbechten, wéi gesot, déi lafen. Do ass vill dru geschafft ginn. An ech ginn dervun aus, datt mer do den Timing kënnen anhalen, fir Enn des Joers an déi ëffentlech Prozedur ze goen.

Ech si mer sécher, datt am Südweste vun der Haaptstad, wa mer déi Infrastrukturen hei all net bauen, de Verkéier net méi fonctionnéiert. An ech sinn awer och gradesou sécher, datt fir déi Leit, déi do wunnen a schaffen, wann eng Kéier alles bis fäerdeg ass, d'Liewensqualitéit sech immens wäert verbessere par rapport zu haut, och wann et natierlech an der Chantiersphas méi komplizéiert ass a mat Nodeeler verbonnen. Mä fir eppes ze verbesseren, musse mer fir d'Éischt bauen, an ech géif mengen, et misst een dat kënne mat a Kaf huelen, well duerno gëtt et wesentlech besser. Wann Der lech ukuckt, wéi herno den ëffentleche Raum do ausgesäit, da kann een dat absolutt feststellen. An ech mengen op alle Fall, datt et gutt ass, datt dëst Gesetz hei mat grousser Majoritéit, fir net ze soe bal Unanimitéit, vun der Chamber gestëmmt gëtt.

Merci.

Här President, den Här Lies wëllt, mengen ech, eppes froen.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Den Här Lies wëllt eppes froen.

M. Marc Lies *(CSV).*- Just nach eng kleng Ergänzung. Merci, Här President, fir d'Wuert, ech hat et virdrun och gefrot gehat. Also ech mengen, datt de Bau vun dëser Strooss extrêmement wichteg ass, souwuel fir den ëffentlechen Transport wéi och fir d'Mobilité douce an den Individualverkéier. De Problem läit natierlech hei bei den Emprisen. Här Minister, vläicht...

M. François Bausch, *Ministre du Développement durable et des Infrastructures.*- Ah jo.

M. Marc Lies *(CSV).*- ...kënnt Der eis nach ee Wuert iwwert d'Emprisë soen?

Merci.

M. François Bausch, *Ministre du Développement durable et des Infrastructures.*- Här President, ech hat dat vergiess.

Also, mat engem Proprietaire si mer eens, do ass och eng Konventioun do. Ech mengen, dat ass dee Projet, deen den Här Lies och kennt. Da bleiwen nach zwee aner Proprietairen, mat deene si mer awer an der Diskussioun, an enger ganz konstruktiver Diskussioun. Dat eent ass d'Firma Feidt an der Rue des Scillas selwer, an dat anert ass een anere Grupp, wann een eriwwergeet just vis-à-vis vun deem, wou mer eens sinn. Dee gesinn ech awer och elo gläich nach eng Kéier. Also, de Wëllen ass do, bei alle Proprietairen, fir matzehëllefen, datt et eppes gëtt.

Et muss ee jo och soen, datt de Fait, datt de Stat hei esou vill investéiert, jo eng immens Opwäertung ass vun deenen Terrainen, déi do sinn. Et ass jo net, wéi wann déi Terrainen do manner wäert ginn duerch de Fait, datt mir hei héich performant Infrastrukture bauen.

Et gëtt natierlech Detailer ze kucken. Virun allem zum Beispill bei der Firma Feidt verstinn ech natierlech, datt hire Betrib muss fonctionnéieren. Déi hu jo och virgesinn, mëttelfristeg op eng aner Plaz ze goen zu Zéisseng, déi och, mengen ech, besser géif leien. Mir hëllefen och, alles ze maachen, datt dat klappt. Déi läit nëämlech un der Autobunn, wou se da vill méi séier mat hire Camionen op der Autobunn sinn an net méi mussen duerch d'Uertschaft, also duerch den Houwald fueren. Och dat wär also éischter, géif ech mengen, eng Erliichterung. Also mir sinn a ganz positive Gespréicher, an ech sinn och ganz gudder Déng, datt mer mat deenen zwee anere Proprietairë wäerte kënnen eens ginn an datt mer d'Utilité publique, déi hei jo elo virgesinn ass duerch d'Gesetz, net musse spille loossen, dat heescht, an d'Expropriatioun ze goen.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Merci. Dann, mengen ech, kënne mer zum Vott iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7285 et dispense du second vote constitutionnel

An d'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen. An d'Ofstëmmung ass elo eriwwer.

57-mol Jo, 3 Enthalungen. Domat ass de Projet de loi 7285 ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, M. Aly Kaes, Mme Claudine Konsbruck, M. Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter (par M. Laurent Mosar) et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Cécile Hemmen;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas);

MM. Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter, Sam Tanson et M. Roberto Traversini;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Se sont abstenus: MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser).

D'Dispens vum zweete Vott, ass d'Chamber d'accord?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

A mer géifen zum nächste Punkt kommen, dem Projet 7152, der Ëmsetzung vun enger Direktiv iwwert d'Enquête européenne am Strofrecht. D'Madamm Sam Tanson huet d'Wuert.

6. 7152 - Projet de loi portant

1° transposition de la directive 2014/41/UE du Parlement européen et du Conseil du 3 avril 2014 concernant la décision d'enquête européenne en matière pénale;

2° modification du Code de procédure pénale;

3° modification de la loi modifiée du 8 août 2000 sur l'entraide judiciaire internationale en matière pénale

Rapport de la Commission juridique

Mme Sam Tanson *(déi gréng), rapportrice.*- Merci, Här President. No all deene Bauprojete gi mer dann elo e bësse méi theoretesch mat der Transpositioun vun enger Direktiv. Wéi Der et richteg gesot hutt, et ass d'Direktiv Nummer 2014/41 iwwert d'Décision d'enquête européenne en matière pénale. Et geet hei ëm d'Uniformiséierung vum Droit à l'entraide en matière judiciaire pénale an der Europäescher Unioun. An dësen Text ersetzt eng sëlleche besteeënd Texter, virun allem an deene Situatiounen, wou d'Länner d'Direktiv transposéieren. Zum Beispill ass do concernéiert eist Gesetz vum 8. August 2000 iwwert d'Entraide judiciaire internationale en matière pénale.

D'Gesetz huet sechs Kapitelen. Ech ginn elo just op déi wichtegst Elementer an.

D'éischt Kapitel traitéiert d'Principes généraux vun der Décision d'enquête européenne a regelt och, a wéi engen Zorte vu Prozeduren esou eng Decisioun ka geholl ginn.

D'zweet Kapitel leet d'Décisions d'enquête européenne fest, déi vun de Lëtzebuerger Autoritéite geholl ginn. Wien hëlt se? De Procureur, den Untersuchungsriichter oder d'Juridiction de jugement. D'Lëtzebuerger Autoritéit kann och froen, fir bei der Exekutioun vun där Mesure, déi se gefrot huet am auslännesche Stat, mat derbäi ze sinn, also am État d'exécution ze assistéieren.

An d'Kapitel 3 traitéiert déi Decisiounen, déi hei zu Lëtzebuerg mussen exekutéiert ginn, déi also an engem anere Memberstat geholl goufen. Do ginn d'Formalitéite geregelt. Mä do geet et virun allem och - an dat ass, mengen ech, dat, wat eis am meeschte wäert beschäftegen haut - ëm déi Fäll, wou et ka refuséiert ginn, fir eng Décision d'enquête européenne auszeféieren, zum Beispill bei enger Immunitéit oder bei engem Fall vun „non bis in idem", dat heescht, wa schonn eng Kéier eng

Poursuite oder eng Condamnatioun fir déiselwecht Infraktioun gemaach ginn ass.

Dann ass awer och kloer geregelt, a wéi enge Fäll esou eng Decisioun net ka refuséiert ginn, hei zu Lëtzebuerg exekutéiert ze ginn. Dat sinn Infraktiounen, déi am Artikel 16 opgefouert sinn a wou eng Peine vun dräi Joer drop steet. Ech soen Iech elo net déi ganz Lëscht, dat ass eng Hällewull vun Infraktiounen. Dat geet vum Viol iwwert d'Escroquerie, et sinn e ganzen Deel vun Infraktiounen do couvréiert.

An da gëtt et och Moossnamen, wou een net ka refuséieren ze exekutéieren, dat heescht, dat ass dat, wat dann hei zu Lëtzebuerg muss realiséiert ginn. Dat ass den Artikel 17. Dat sinn alles Mesuren, déi net agräifen an d'Fräiheete vun deene Betraffenen. Et geet ëm d'Beweiser, déi zum Beispill schonn zu Lëtzebuerg bei den Autoritéite sinn, et geet ëm Auditiounen, also alles, wéi gesot, wat d'Rechter an d'Fräiheeten net aschränkt.

An dat Kapitel gesäit och nach vir, datt esou séier wéi méiglech mussen Decisioune geholl ginn, ob eng Décision d'enquête européenne zu Lëtzebuerg kann exekutéiert ginn. Et ass en Delai vun 30 Deeg virgesinn an dann nach eng Kéier en Delai vun 90 Deeg, bannent deem dann d'Mesure muss exekutéiert ginn. Natierlech gëtt et ëmmer Ausnamen.

Eng speziell Sektioun regelt déi coercitiv Moossnamen, dat sinn d'Saisien, d'Perquisitiounen. Hei gesäit den Artikel 25 notamment vir, datt en Établissement de crédit sengem Client oder enger Tierce personne net kann d'Informatioun weiderginn iwwer eng Saisie, déi an deem Établissement de crédit realiséiert gëtt, ausser et läit eng express Autorisatioun vir vun den Autoritéiten, déi d'Moossnam ugeuerdnet hunn.

Dann ass och d'Prozedur geregelt vun den Iwwerpréiwunge vun dëse Moossnamen. Dat ass d'Chambre du conseil, déi d'office déi formal Regularitéit vun der Prozedur iwwerpréift an och muss den Okay ginn, fir datt saiséiert Dokumenter an Objeten an d'Ausland transferéiert ginn.

Et ass och eng Prozedur virgesinn, wéi déi concernéiert Persounen oder Tierces intéressés kënnen e Memoire bei der Chambre du conseil ofginn. A géint d'Ordonnance vun der Chambre du conseil ass kee Recours virgesinn.

Dann ass nach eng speziell Prozedur virgesi bei der Chambre du conseil, wann aner Bienë wéi Objeten an Dokumenter saiséiert goufen, zum Beispill Immobilien oder Avoir-financieren.

D'Kapitel 4 concernéiert eng Rëtsch méi speziell Moossnamen, zum Beispill den Transfèrement vun enger Persoun, d'Interceptioun vun Telekommunikatiounen, Informatiounen iwwer Bankkonten an d'Videokonferenzen. An dat ass e Punkt, dee betrëfft elo net just d'Mesures européennes, déi hei agefouert ginn, mä dee betrëfft generell eis Procédure pénale, datt elo an Zukunft d'Méiglechkeet agefouert gëtt an eisem Code de procédure pénale, fir iwwer Videokonferenz Temoinen, Affer oder Experten ze héieren. Dat ass zum Beispill wichteg, wann ee wëllt evitéieren, datt d'Leit konfrontéiert gi mam potenziellen Täter, oder wann een an engem Prisong incarceréiert ass, fir dann op eng einfach Aart a Weis kënnen déi Auditiounen ze maachen.

Nach e leschte Punkt zu de Käschten. Dat ass d'Kapitel 5 vum Gesetz, dat gesäit vir, wéi d'Froe vun de Käschte geregelt sinn. Am Prinzip ass et de Lëtzebuerger Stat, deen d'Käschten iwwerhëlt fir d'Moossnamen, déi hei zu Lëtzebuerg exekutéiert ginn, es sei denn, et wären elo exceptionnell Fraisen. Da muss mam État membre d'émission gekuckt ginn, awéifern déi Fraisen opgedeelt ginn.

Just kuerz zu den Daten. De Projet ass deposéiert ginn den 21. Juni 2017. De Statsrot huet säin Avis ofginn de 15. Dezember 2017. D'Commission juridique huet de 16. Mee 2018 d'Amendementer adoptéiert. Dertëschent war ech Rapportrice genannt ginn. De Conseil d'État huet e complementairen Avis ofginn de 26. Juni, an de Rapport ass de 4. Juli ugeholl ginn.

Une voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci. An éischte Riedner ass den Här Léon Gloden.

Discussion générale

M. Léon Gloden *(CSV)*.- Merci, Här President. Fir d'Éischt der Rapportrice Merci fir hire schréftlechen a mëndleche Rapport. Et ass en technesche Rapport. Et ass awer och e Gesetzesprojet, deen net anodin ass. Mir maachen e weidere Renforcement am Kader vun der Entraide judiciaire européenne. Mir hate schonn eng Rei Projeten hei am Plenum, wou mer jo iwwert d'Exequatur och vun de Jugementer eng Harmonisatioun gestëmmt hunn. Hei gi mer am Fong am penale Beräich deeselwechte Wee en matière d'enquête.

De Prinzip bleift, datt et eng double Incrimination muss si fir déi Infraktiounen, fir déi eng Enquête gefrot gëtt, dat heescht souwuel am État d'origine wéi dann an eisem Fall hei zu Lëtzebuerg, ausser fir déi berüümt Lëscht, déi d'Madamm Rapportrice invoquéiert huet. Do muss ee just wëssen: Déi Lëscht ass ganz etofféiert, do sti ganz vill Infraktiounen drop.

Da wëll ech just zum Schluss nach bemierken, datt och hei erëm e Projet de loi ass, dee leider eréischt no dem Délai d'expiration vun der Direktiv agereecht ginn ass. Ech hat et schonn eng Kéier hei monéiert, oder schonn e puermol monéiert à l'égard vum Justizminister: Et wier wierklech gutt, wa mer bei esou wichtege Projete kéinten d'Delaie respektéieren. Ech mengen, dat géif och gutt ugesi ginn zu Bréissel.

Zum Schluss ginn ech dann den Accord vu menger Fraktioun.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci. Den Här Alex Bodry.

M. Alex Bodry *(LSAP)*.- Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, och vun eiser Säit dem Sam Tanson Merci fir säi schréftlechen a mëndleche Rapport.

Et geet hei schonn ëm e wichtegen Text. Och wann et en Text ass, deen net alles op d'Kopp werft, wat et haut scho vu Regele gëtt, wat d'Rechtshëllef a Strofaffären an der Europäescher Unioun ugeet, ass et awer, mengen ech, e wichtegt Element, wa mer vu Sécherheet schwätzen, och wa mer vun Europapolitik schwätzen. Wa mer d'Europäesch Unioun kucken, déi huet sech jo am Beräich vun der Justiz an der Sécherheet en zousätzleche Pilier gi virun enger Rei vu Joren, an hei ass eng praktesch Emsetzung, eng Weiderentwécklung vun där dote Spart vun der Politik an der Europäescher Unioun.

D'Zil vun deenen heiten Texter ass et eigentlech, fir eng nach méi staark Uniformiséierung ze kréie vun deem ganze System vun der Rechtshëllef a Strofaffären an der Europäescher Unioun, mat äänlechen, eenheetleche Formulairen ze schaffen, fir méi schnell, och méi wierksam Prozeduren ze kréien. Dat kann een nëmme begréissen.

An dach, mengen ech, däerf ee besonnesch an der aktueller Situatioun drop hiweisen, wéi wichteg dass et ass, wa mer eng enk Zesummenaarbecht hunn am Strofrecht, an der Strofjustiz, dass all EU-Staten héchsten Normen entspriechen, wat d'Onofhängegkeet vun hirer Strofjustiz ugeet a wat de Prinzip vun der Rechtsstaatlechkeet ugeet. An do muss ee sech Gedanke maachen. Ech denken do nëmmen un déi lescht Evenementer a Rumänien, wou jo d'Statsanwältin, déi fir d'Korruptioun zoustänneg ass, elo vun hirem Amt enthuewe ginn ass, wou gewerkelt gëtt un neie Strofgesetzer, déi ënner gewëssene Konditiounen d'Korruptioun net méi solle strofbar maachen.

Alles dat muss engem Angscht maachen. An alles dat mécht et eigentlech och schwéier, esou eenheetlech Regelen zu 100% unzewenden. Dat kann nëmme fonctionnéieren, wa wierklech och eenheetlech Standarde vum Rechtsstat a vun der Strofjustiz a sämtlechen EU-State bestinn. Soss gëtt et ganz, ganz schwéier, déi doten Dispositioune korrekt ze applizéieren, oder si féieren zu Schiflagen.

An duerfir ass et och gutt, mengen ech, dass net nëmmen de Prinzip vun der duebler Incriminatioun hei nach eng Kéier festgehale ginn ass, dass eng Strofdot, also e bestëmmtent Verhalen, an deem Land, vun deem d'Demande ausgeet, ënner Strof muss stoen, wéi och an deem Land, wou d'Enquête herno dann exekutéiert gëtt. Dat ass e wichtege Prinzip. Mä et ginn och nach eng Rei vun aneren Hypotheesen opgezielt. Wann et ëm de Respekt vu Mënscherechter geet, wann et ëm de Respekt vu Grondfräiheete geet, och an deene Beräicher ka refuséiert ginn, esou eng Demande fir eng Enquête duerchzeféieren, ze maachen.

An duerfir ass et also an eisen Ae wichteg, nieft den Texter och fir Uerdnung ze suergen, géif ech soen, wat d'Rechtsstaatlechkeet a sämtleche Länner vun der Europäescher Unioun ugeet.

Et bleift beim aktuelle Prinzip, dass fir d'Kontroll vun der Regularitéit haaptsächlech de Parquet général zoustänneg ass, deen also och weider eng wichteg Fonctioun an deem ganze Beräich vun der Entraide judiciaire ze erfëllen huet.

Eng zweet Bemierkung, déi ech nach wollt maachen, dat ass vläicht e bëssen ze kuerz komm. An dësem Projet mat erageholl ass jo och elo d'Ofännerung vun eisen nationale Bestëmmungen, wat d'Aféierung vun Audio- a Videokonferenzen ugeet an eisem Justizsystem. Dat ass eng Fro, déi an der Vergaangenheet relativ hefteg diskutéiert ginn ass. Ech ka mech erënneren, dass hei e viregte Justizminister e Projet de loi an deem dote Sënn eragereecht hat an dass do relativ vive iwwert déi dote Froen diskutéiert ginn ass. Dee Projet de loi ass entre-temps zréckgezu ginn. Wéi gesot, d'Iddi, fir Audio- a Videokonferenze kënne praktesch an alle Phase vun der Prozedur hei zu Lëtzebuerg anzesetzen, ass an deem heiten Text elo verankert ginn.

Ech hunn net onbedéngt erausfonnt, ob de Barreau oder d'Associatioun vun den Avocats pénalistes zu deem doten awer net onwesentleche Punkt en Avis ginn hunn. Ech mengen net. Op jidde Fall ass et eppes, wou ee muss wëssen, dass et a ville Länner agesat gëtt, dass et sécherlech och a gewëssene Situatiounen d'Prozedure vereinfacht a besonnesch wichteg ass, wann et drëms geet, zum Beispill en Affer ze schützen an him dee Calvaire vun der direkter Konfrontatioun mam Täter ze erspueren iwwert de Wee zum Beispill vun enger Videokonferenz.

Och nach muss gewäerleescht ginn, dass all d'Rechter vun der Defense respektéiert ginn. De Regierungsprojet ass en anere wéi deen, deen eng viregt Regierung eng Kéier deposéiert hat. Et gëtt probéiert, deem Rechnung ze droen. Ech wëll awer och hei soen, dass menger Usiicht no awer d'Videoconférence, d'Audioconférence ëmmer d'Ausnam bleiwe muss, an dass den direkten Austausch, déi direkt Konfrontatioun vun den Argumenter muss d'Regel bleiwen an eiser Strofjustiz.

Merci.

Dat gesot, wäert natierlech d'LSAP dësen Text stëmmen.

(Interruption)

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci och. Nächst Riednerin ass d'Madamm Simone Beissel.

Mme Simone Beissel *(DP)*.- Merci, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, och ech wëll am Numm vun der DP der Madamm Rapporteur Sam Tanson Merci soe fir hire schréftlechen a mëndleche Rapport.

Wéi meng Virriedner et gesot hunn, ass dëst e wichtege Projet, fir de Rechtsraum a ganz Europa ze stäerken. Mä wéi gesot, en huet seng Tücken an ech wäert net weider dorop agoen, well dat ass schonn ervirgehuewe ginn. Mir mussen oppassen, dass, och wa mer den europäesche Rechtsraum wëlle stäerken, awer den État de droit zu Lëtzebuerg à tout moment gewäerleescht bleift. Dofir ass de Prinzip vun der duebeler Incriminatioun extrem wichteg, an et ass och extrem wichteg, dass esou Notiounen, déi elo leider a verschiddenen EU-Memberstaten net méi déiselwecht Valeur hunn, wéi d'Pressefräiheet oder d'Mënscherechter, awer zu Lëtzebuerg ëmmer Virrang hunn.

Déi technesch Ofännerunge si scho vun de Virriedner beliicht ginn. Mech freet et, wann ech dat richteg verstanen hunn, dass déi extrem komplizéiert Commission-rogatoiren, mat deene mer elo ganz, ganz laang geplot waren, wa mer als Affekoten domat ze dinn haten, elo duerch dëse System ofgeännert ginn. Dat hei gëtt am Prinzip, wa mer et richteg op d'Bee kréien, méi einfach, méi effikass a vill méi transparent. An opgrond vun där Bestëmmung schonn eleng ass dee Projet hei extrem positiv.

D'Videokonferenzen, d'Audiokonferenzen, mir hunn eis wierklech schonn oft doriwwer ënnerhalen. Ech sinn och derfir, dass dat soll ganz sensibel gehandelt ginn, dat heescht, dass am Prinzip d'Confrontation directe, d'Présence physique vun de Leit, déi musse geféiert ginn an aussoen, soll d'Regel bleiwen an eben an enger bestëmmter Serie vu Situatiounen awer d'Videokonferenz an d'Audiokonferenz kënnen agesat ginn.

Dat gesot, bréngen ech heimat den Accord vun der DP.

Une voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci. Dann huet d'Wuert den Här Baum.

M. Marc Baum *(déi Lénk)*.- Merci, Här President. Mir wäerten deen heite Projet och mat ënnerstëtzen an och matstëmmen.

E spezielle Merci vläicht un d'Madamm Tanson an dësem Fall, well wann ee selwer net Member vun enger Kommissioun ass an et huet een dann de Rapport, wou et och Resuméé gëtt vu verschiddenen Avisen, muss ech hir nach eng Kéier Merci soen, datt se och markéiert huet, wat net ëmmer d'gängeg Praxis ass, wéi eng Elementer vun den Avisen dann och ëmgesat gi sinn am Gesetz via Foussnotten, wat d'Lektür vun deene Rapporte wesentlech vereinfacht.

Mir sinn, wann ech dat richteg verstanen hunn, dat lescht Land, wat elo déi Direktiv ëmsetzt, nieft Dänemark an Irland, déi jo dovunner net betraff sinn. Mir begréissen, datt dat elo geschitt. Mir begréissen och, datt op Interventioun vum Statsrot hin awer Elementer, déi an der ursprénglecher Fassung net virgesi waren, notamment den Artikel 36, wat Informatiounen ugeet zu Bankkonten oder soss Finanzkonten, elo dra sinn. An der ursprénglecher Fassung waren déi net dran, aus wéi enge Grënn och ëmmer. Duerfir begréisse mer dat do natierlech.

A mir mengen, datt dat hei e gudde Projet ass, deen eis Zoustëmmung fënnt.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci. Dann huet d'Wuert den Här Justizminister.

Prise de position du Gouvernement

M. Félix Braz, *Ministre de la Justice*.- Merci, Här President. An der leschter Zäit gëtt jo an Europa vill iwwer Grenze geschwat, déi missten opgebaut ginn, fir Europa - soen déi Leit - besser ze schützen. Abee, ech si frou, dass mer haut e Projet zur Ofstëmmung bréngen, dee Grenzen ofbaut, well et net richteg wier, wann an Europa d'Bekämpfung vum Onrecht un de Grenze géif stoe bleiwen. Dat hei ass ee weidere Projet de loi, deen européesch Texter ëmsetzt, deen derfir suergt, dass an eise Relatiounen, besonnesch am Opbau vun engem gemeinsame Rechtsraum an der Europäescher Unioun, d'Bedeitung vun de Grenze méi kleng gëtt an dass d'Bekämpfung vum Onrecht doduerch och elo erliichtert gëtt iwwert d'Grenzen ewech.

D'Madamm Tanson, an ech soen hir Merci fir hire schréftlechen an och fir hire mëndleche Rapport, souwéi och deenen anere Membere vun der Commission juridique, huet eigentlech am Detail déi eenzel Aspekter vum Projet de loi erwähnt. Och den Alex Bodry ass schonn op eng Rei Punkten a senger Interventioun agaangen. Ech wëll dofir just an zwee kuerze Sätz awer nach eng Kéier de Kontext rappeléieren, an deem mer hei schaffen.

An Europa ass den Trend, an dat ass gutt a richteg esou, ëmmer méi a Richtung vu Reconnaissance mutuelle vun de Geriichtsdecisiounen an och ëmmer méi Rapprochementer um Niveau vun den Enquêten. Dat ass fundamental wichteg.

Gläichzäiteg ass et dann awer och wichteg, dass mer an all de Länner gemeinsam Standarden hunn, déi garantéieren, dass déi Uerteeler, déi mer eis bannent den EU-Länner géigesäiteg unerkennen, och deene Standarden entspriechen, déi mer gären hätten, déi mir hei zu Lëtzebuerg an aller Regel och kennen.

Doriwwer gëtt et eng Rei Direktiven. Mir hunn de Moien nach an der Commission juridique geschwat iwwert d'Directive Présomption d'innocence, déi ënner Lëtzebuerger Presidence negociéiert ginn ass. Et ass eng vun deene villen, déi elo geschwënn an d'Plenière vun der Chamber wäerte kommen, wou mer dann un deene gemeinsame Standarde schaffen, déi mer gären hätten an all de Länner, fir dass iwwert d'Reconnaissance mutuelle vun de Geriichtsdecisiounen net Problemer entstinn, mä dass mer ausschliisslech doduerjer Problemer léisen an d'Leit an eise Länner, an de Memberslänner, méi séier zu hirer Satisfaktioun kënne kommen.

Dee Punkt ass awer sensibel. Ech hat nach virun zéng Deeg d'Geleeënheet, mat menger däitscher Justizkolleegin, der Madamm Barley, genee doriwwer ze schwätzen, iwwert déi Noutwendegkeet vun héije Standarden am Kontext vun der Reconnaissance mutuelle. Gläichzäiteg och de Besoin, fir dann déi Reconnaissance mutuelle net ëmmer zu 100% ze hunn, mä dass awer och d'Länner nach kënnen iergendwou an Extremfäll, ënner Ëmstänn, esou eng Reconnaissance refuséieren, wann et begrënnten Zweifel gëtt. Dat ass awer och eng utile Precautioun, fir justement dem System vun der Reconnaissance mutuelle weiderzehëllefen. Fir dass se sech duerchsetzt, muss och iergendwou kënnen an enger Iwwergangssituatioun iwwer restriktiv definéiert Limitten diskutéiert ginn, an dat ass an Europa méi wéi eemol och en Thema.

E lescht Wuert zu de Videokonferenzen, déi den Här Bodry e bësse méi developpéiert huet. D'Affekoten hu wuel keen Avis geschriwwen, Här Bodry, mä si waren awer am Aarbechtsgrupp mat derbäi.

Ech wëll soen, dass den Ëmgang mat der Videokonferenz an den nächste Joren awer e Wäert ass, deen tendenziell an d'Luucht wäert goen. Ech sinn am Moment amgaangen ze diskutéieren, och mat den Affekoten, notamment

mat de Penalisten, iwwer eng Reform vum Plumitif, dass an Zukunft och bei eis an de Sëtzunge géifen Enregistrementer gemaach ginn, Audio an och Video. Mir sinn eis do scho Saachen ukucke gaangen a Länner, wou dat dote gutt a scho relativ laang funktionéiert. Och hei wäerte mer an déi dote Richtung goen. Dat gëtt ausdrécklech gefrot an ënnerstëtzt vun den Avocats pénalistes, dass mer an de Sëtzungen - an de Sëtzungen! - och op Videoe wäerten zréckgräifen.

Dir wësst, dass mer am Uechterhaff Raimlechkeete virgesinn hunn, dass och d'Prevenuë kënnen ënner Ëmstänn iwwer Videokonferenz gehéiert ginn. Dat huet och eng Rei Avantagen, mä ech ginn awer grondsätzlech dem Alex Bodry recht: D'Videokonferenz ass e ganz nëtzlechen Outil, e ganz nëtzlechen zousätzlechen Outil, mä d'Regel soll awer den direkte Kontakt tëschent den Akteure vun der Justiz an de Prevenuen oder den Detenuen bleiwen.

Mä ech mengen, et däerf een hei kee Manicheisme hunn, keng Schwaarz- oder Wäissmolerei. Déi zwee passe beieneen. Wann ee se richteg artikuléiert, ass et e sënnvollen Outil, deen hëlleft, Problemer ze léisen an deen eigentlech keng dierft schafen, wa mer déi richteg Gewiichtung hikréien. Dorunner schaffe mer. Dofir wäerte mer och beim Plumitif op de Wee goe vun den Enregistrementer, Audio, awer am Besonneschen och Video, well deen huet déi meeschte Qualitéiten.

Mat deene puer Remarke soen ech Iech Merci fir d'Ënnerstëtzung vum Projet de loi.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Merci och. A mer kënnen dann zur Ofstëmmung iwwert de Projet 7152 iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7152 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. D'Procuratiounen. An d'Ofstëmmung ass eriwwer.

60-mol Jo: Domat ass de Projet de loi 7152 mat Unanimitéit ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, M. Aly Kaes, Mme Claudine Konsbruck, M. Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler (par M. Marc Spautz), Michel Wolter (par M. Jean-Marie Halsdorf) et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Cécile Hemmen;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler);

MM. Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter, Sam Tanson et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser);

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ass d'Chamber bereet, wat d'Dispens ugeet?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

Mir kommen dann elo zum Projet 7280, deen de Bau vun engem Fleegeheim zu Déifferdeng erméiglecht. An d'Wuert huet de Rapporteur, den Här Max Hahn.

7. 7280 - Projet de loi relatif à la construction d'une maison de soins à Differdange et portant modification de la loi modifiée du 23 décembre 1998 portant création de deux établissements publics dénommés 1) Centres, Foyers et Services pour personnes âgées; 2) Centres de gériatrie

Rapport de la Commission de la Famille et de l'Intégration

M. Max Hahn *(DP), rapporteur.*- Här President, hautdesdaags kann een an der Regel hei am Land gutt al ginn. D'Leit kënnen ëmmer méi laang doheem bleiwen a sinn ëmmer méi dacks och am héijen Alter nach aktiv. Op där anerer Säit kënnt, deemno wéi, awer iergendwann de Moment, wou et net méi geet. Et geschitt eppes, d'Leit di sech wéi. Bref, si kënnen net méi doheem bleiwen a mussen an eng Ariichtung kommen, wou no hinne gekuckt gëtt. An dann ass et wichteg fir eis als Land, als solidaresch Gesellschaft, deene Leit, déi hiert ganzt Liewe geschafft hunn, déi eise Räichtum mat opgebaut hunn, en éierbaren Encadrement ze garantéieren an e wierdege Liewensowend ze erméiglechen.

Virun allem virum Hannergrond, dass d'Besoinen u Strukture sech veränneren, dass d'Leit méi spéit an en Heem kommen an och méi dacks fleegebedürfteg sinn, brauche mer eng Infrastruktur, déi heirunner ugepasst ass.

Ech war mer virun dräi Wochen am Kader vu mengem Rapport mat Vertrieder vu Servior d'Fleegeheem Thillebierg zu Déifferdeng ukucken, fir mer e Bild vun der aktueller Situatioun ze maachen. D'Residenten hunn do, krut ech gesot, an der Moyenne 85 Joer. Ronn 90% vun hinnen hunn déi eng oder aner Form vun Demenz. D'Halschent vun de Leit, déi do wunnen, kommen aus dem Spidol. Dat heescht, den Dokter huet se an d'Fleegeheem geschéckt, well et net méi eleng doheem geet, well déi Leit zum Beispill en Accident doheem haten.

Am Duerchschnëtt sinn d'Leit ronn dräi an en halleft Joer do an een Drëttel manner wéi ee Joer laang. D'Gebai vum Fleegeheem Thillebierg ass par contre, a fir et fein auszedrécken, nawell e bëssen an d'Jore komm. Den neien Deel ass näämlech aus de 60er Joren. Deen alen Deel ass nach vill méi al a geet zréck op e Gebai vun 1235. Och wann déi Gebaier am Laf vun de Joren natierlech renovéiert a moderniséiert gi sinn, gi se den haitegen Ufuerderungen un e Fleegeheem net méi gerecht, virun allem wann ee sech de Profill vun de Residentë virun Ae féiert.

Ech ginn Iech e Beispill: Déi meescht Zëmmeren hu keng eegen Dusch oder Toilett. Déi ass um Gank. Um ieweschte Stack, ënnert dem Daach, sinn d'Duschen an der Schréi, mat der Konsequenz, dass een net iwwerall riicht stoe kann.

Här President, stellt Iech emol vir, Dir musst do eng demenzkrank Persoun wäschen! Ech ka mer nawell gutt virstellen, dass dat guer net esou einfach ass. Där Beispiller kéint ech Iech nach ganz vill zielen. Dowéinst wëll ech op dëser Plaz deene Leit Merci soen, déi dagdeeglech ënner esou Konditioune schaffen.

Une voix.- Très bien!

M. Max Hahn *(DP), rapporteur.*- Et ass also méi wéi evident, dass déi nei Maison de soins iwwerfälleg ass. Dës Erkenntnis ass iwwregens och net nei. Déi éischt Iwwerleeungen zu deem Thema ginn op d'Joer 2001 zréck. Ouni elo am Detail op d'Geschicht vum Projet anzegoen, wëll ech just soen, dass ech frou sinn, dass mer elo endlech, no esou ville Joren, dëse Projet stëmme kënnen an déi Leit an e modernt Gebai kënne kommen, an deem optimal no hinne ka gekuckt ginn.

Dat neit Gebai kënnt an de Quartier Woiwer um Fousbann direkt nieft eng Schoul an e Fussballsterrain. Och e Park ass geplangt, an deem sech d'Leit aus dem Quartier kënnen treffen. Duerch déi favorabel Lag vum Fleegeheem ginn déi eeler Leit also optimal an de Quartier integréiert.

Och an der Konzeptioun vum Gebai ass probéiert ginn, eng integral Approche ëmzesetzen. Am Idealfall kënnt de Resident a säin Zëmmer, wann hien an d'Fleegeheem kënnt, a bleift déi ganzen Zäit do, ouni vill mussen ze plënneren. D'Zëmmere sinn dowéinst esou ageriicht, dass déi ënnerschiddlech Soine vun einfach bis intensiv an all Zëmmer kënne geleescht ginn an de Resident, och wa säin Zoustand méi schlecht gëtt, awer a senger Kummer ka bleiwen.

D'Zëmmeren hunn alleguerten hir eegen Toilett an Dusch a si sinn och d'office fir Leit am Rollstull adaptéiert. Déi eenzel Stäck sinn dernieft esou organiséiert, dass d'Residenten alles um Stack hunn an net wäit musse lafen. Op all Stack si Gemeinschaftsraim virgesinn, an deenen d'Iessen zerwéiert gëtt an an deenen Aktivitéiten organiséiert kënne ginn. Doduerch, dass zum Beispill an der Mëttesstonn net all d'Residentë mateneen a vun iwwerall an deeselwechten Iessraum kommen, mä dat Ganzt e bëssen opgedeelt ass, kënnt och vill méi Rou an dee ganze Betrib.

(Mme Simone Beissel prend la présidence.)

Déi dräi Zonen - privat, hallef ëffentlech an ëffentlech - erméiglechen et de Residenten ausserdeem, sech ganz no hirem Besoin entweder zréckzezéien oder ënnert d'Leit ze goen. An deem Sënn gëtt effektiv probéiert, mat engem moderne Konzept déi Flexibilitéit an Upassungsfäegkeet vun de Strukturen ze schafen, déi d'Leit brauchen.

D'Gäng sinn esou ugeluecht, dass se e Quadrat duerstellen. Dat heescht, d'Leit hunn d'Méiglechkeet, um Stack ronderëm ze goen. Et ass besonnesch bei Patienten, déi un enger Demenzerkrankung leiden, immens wichteg, hunn ech mer soe gelooss, dass se hire Bewegungsdrang, deen deemno wéi mat der Krankheet kënnt, ongehemmt ausliewe kënnen an net op eemol virun enger Mauer stinn.

Eng weider Iwwerleeung, déi ech perséinlech ganz interessant fannen an déi mat an d'Ausschaffe vum Plang vum neie Gebai gefloss ass, ass d'Ausriichtung vun den Zëmmeren. Fir dass och jiddweree genuch Luucht a seng Kummer kritt, sinn d'Zëmmeren esou ugeluecht, dass keent no Norde läit.

Vum energetesche Standpunkt gesinn, gëtt d'Gebai eng Klass B. Eng Heizungsanlag ass net virgesinn, d'Gebai gëtt näämlech duerch e Fernwärmenetz gehëtzt. Wat déi erneierbar Energië betrëfft, esou ass den Daach konzipéiert, fir eng Solaranlag drop ze stellen. Perséinlech kéint ech mer zum Beispill gutt virstellen, dass esou eng Anlag zesumme mat den Awunner aus der Ëmgéigend am Kader vun enger Kooperativ installéiert an exploitéiert gëtt. Esou eng ëffentlech-privat Kooperatioun wier, mengen ech, eng gutt Iddi an e gutt Beispill, wéi een erneierbar Energien op eng flexibel an innovativ Manéier ënnerstëtze kann.

Madamm Presidentin, no dësen Ausféierunge wéilt ech awer och nach op e puer wichteg Zuelen agoen. Am neie Gebai ass Plaz fir 200 Better. Dat sinn der 114 méi wéi aktuell um Thillebierg. Laut enger Analys ass effektiv am Moment am Kanton Esch d'Demande fir Better mat am gréissten. Mat dësem Projet gëtt dorobber reagéiert.

Derbäi kënnt, dass duerch dës Steigerung vun de Better-Capacitéiten och eng 100 bis 150 nei Aarbechtsplazen an den nächste Jore geschaaft ginn.

De Käschtepunkt wäert sech op ronn 62,5 Milliounen Euro belafen. Dëse Montant gëtt iwwregens integral vum Familljeministère bezuelt.

D'Aarbechte sollen esou séier wéi méiglech ufänken. Virun 2022 wäert dat Gebai allerdéngs net fäerdeg sinn.

Fir zousätzlech Detailer verweisen ech op dëser Plaz op mäi schréftleche Rapport.

Madamm Presidentin, e grousse Merci geet awer vun dëser Plaz un d'Personal vum Fleegeheem um Thillebierg, den Här Welter vum Familljeministère an d'Hären Dichter, Jhari an Hensel vu Servior, déi sech Zäit geholl hunn, fir mer d'Fleegeheem Thillebierg vum Keller bis ënnert de Späicher bal bis an dee leschten Detail ze weisen an och op meng vill Froen ze äntwerten.

Dëst gesot, soen ech Iech Merci fir d'Nolauschteren a ginn am Numm vun der DP-Fraktioun den Accord zum virleiende Gesetzestext.

Plusieurs voix.- Très bien!

Mme Simone Beissel, *Présidente de séance.*- Merci dem Här Rapporteur Max Hahn. Als éischte Riedner hunn ech den Här Marc Spautz. Här Spautz, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Marc Spautz *(CSV).*- Madamm President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, wéi de Max Hahn elo gesot huet vun der Visitt vum Fleegeheim: Bei mir läit d'Visitt schonn e bësse méi laang zréck, wéi ech dat Fleegeheim kucke war, an et war net grad dat attraktiivst Fleegeheim, wat mer kannt hunn. A wann ech et nach richteg am Kapp hunn, war deemools den haitege Buergermeeschter...

(Interruption par M. Roberto Traversini)

...nach Schäffen. Dee war do och derbäi, wéi mer eis d'Gebai am Detail ukucke gaange sinn.

E grousse Merci dem Rapporteur fir säin ausféierlechen an detailléierte Bericht.

Effektiv geet déi Geschicht ëm d'Maison de soins vun Déifferdeng op d'Joer 2001 zréck, mä net nëmme bei deem vun Déifferdeng, och nach bei deem vu Rëmeleng an och nach aneren hu mer Schwieregkeeten, fir se esou séier an de Grëff ze kréien an esou séier nei gemaach ze kréien, wéi d'Leit dat och géife verdéngen.

Et muss ee jo wëssen, dass déi ganz Politik vun de Fleegeheimer oder vun de CIPAen, de Centres intégrés, am Ufank déi eng Haiser dem Familljeministère ënnerstoungen, dat waren d'Altersheimer, an déi aner, dat waren d'Maison-de-soinen, dat waren déi Haiser, déi dem Gesondheetsministerium ënnerstanen hunn. Dat ass eréischt méi spéit zesummegefouert ginn, wéi alles ënner eng Kompetenz gefouert ginn ass. An haut kenne mer jo ausser de CIPAen, wat am Fong déi al Altersheimer sinn, nach d'Maison-de-soinen, mir kennen nach d'Logement-encadréen a mir kennen nach d'Better psycho-gériatriques.

An et ass och wichteg, dass mer deene Leit, déi fir de Räichtum vum Land responsabel sinn, och duerno déi Fleeg an dat Liewen an där Qualitéit zoukomme loossen. Déi Leit, déi de Räichtum vum Lëtzebuerger Land geschaaft a matgeschaaft hunn.

Zu Déifferdeng ass fir d'Éischt driwwer diskutéiert ginn: „Mir maachen nei op deem besteeënde Spidol, wou et haut ass." Duerno huet et geheescht: „Neen, mir maachen et net nei. Mir kucken, ob mer eng aner Plaz fannen."

An dat war sécherlech och eng vun den Ursaachen, dass et, wéi de Max Hahn richteg gesot huet, relativ laang gedauert huet, bis déi Leit och elo... An et dauert nach, dat ass awer elo méi de prozedurale Problem. Et wäert elo nach 2022 ginn, bis en neit Haus do ass, bis dann och do déi Leit an e bësse bessere Konditioune kënne wunnen.

Wann een déi Fleegeheimer alleguerte kuckt an alleguerten déi kuckt, déi am Reseau vum CIPA sinn, do huet een heiansdo terribel Differenze vun deenen enge bis bei déi aner, wat eben doduerch kënnt, wéi ech virdru gesot hunn: Dat eent ware virdru reng Maison-de-soinen an dat anert waren der, déi direkt als Centre intégré oder als Maison de retraite gebaut gi sinn.

D'CSV ënnerstëtzt dee Projet, ouni Diskussioun! Mir sinn awer der Meenung, wa mer eis och elo hei eens gi bei dem Projet vun Déifferdeng, dass elo endlech - an ech soen dat genausou, wéi de Max Hahn dat gesot huet, an déi Leit, déi den Historique kennen, déi versti mech ganz gutt, wann ech dat soe mam „endlech" - och déi Leit, déi zu Déifferdeng sinn, déi am Déifferdenger Raum wunnen, d'Méiglechkeet kréien, duerno op en tipptoppt a performant Alters- a Fleegeheim kënnen zréckzegräifen.

Mir hunn awer, an de Max Hahn huet et och a senger Virstellung gesot, an där Etüd iwwert de Kanton Esch och festgestallt, dass et nach aner Problemer gëtt am Kanton Esch. An ech géif do gäre bei dëser Geleeënheet och nach un en anert Haus erënneren, an dat ass d'Fleegeheim vu Rëmeleng. Beim Fleegeheim vu Rëmeleng lafen d'Diskussiounen och säit 2001. A beim Fleegeheim vu Rëmeleng waren awer aner Problemer, déi sech virdru gestallt hunn.

Do waren nach Streidereien tëschent Sites et monuments, déi am Ufank Schwieregkeeten haten, ob do Haiser, déi gebraucht gi sinn, fir eng Vergréisserung ze maachen, dierften ofgerappt ginn, transforméiert ginn - oder wéi een dat och a schéiner Diplomatesprooch géif ausdrécken; bei mir, ech nennen dat méi einfach: „mam Bagger dra rennen" oder och net -, dass dat laang Diskussioune waren, déi sech laang higezunn hunn. A wéi dunn endlech 2012 oder 2013 eng Decisioun fonnt gi war, ass et erëm vu vir ugaangen. Do ware Schwieregkeete mam Architekt. An duerno waren och nach Schwieregkeete mam Programm u sech, soudass de Projet 2015 gestoppt ginn ass.

Ech mengen, dass et wichteg wier, an ech géif dofir och en Appell maachen un d'Familljeministesch an un d'ganz Regierung, dass ee géif kucken, fir déi Situatioun deblockéiert ze kréien, well de Moment sëtzen déi Leit och an engem Haus, wat nach net de moderne Standarden entsprécht. Gläichzäiteg hu se och e Chantier virun der Dier, well d'Chantiersariichtunge ware schonn do. Et si scho verschidde Viraarbechte gemaach ginn. An ech weess, dass et do am Projet de Moment och net virugeet.

An ech géif dofir hei vun der Geleeënheet profitéieren, en Appell ze maachen un de Ministère, u Servior, wou ech jo weess, dass et net de Ministère direkt ass, mä dass et d'Servior ass, deen de Bauhär ass, an dass et och mat d'Rëmelenger Gemeng ass. An dofir géif ech mer och erlaben, eng Motioun eranzeginn an en Appell ze maachen, dass och déi Rëmelenger Leit déi Chance solle kréien, wéi déi Déifferdenger Leit a wéi dee ganze Süden, fir nach eng zousätzlech Altersstruktur ze kréien, déi deem Numm och wierdeg ass a wou do alles ka gemaach ginn, fir datt och déi Leit déi Liewensqualitéit kréien, déi se brauchen.

Villmools Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

Motion

La Chambre des Députés,

- sachant que le projet en vue d'une maison de soins à Differdange a été lancé en 2001;

- rappelant que la même année a été lancé le projet en vue de la construction d'un centre intégré pour personnes âgées à Rumelange;

- notant que le PL 7280 en question autorise le Gouvernement à participer au financement de la construction de la maison de soins à Differdange;

- constatant que le projet en vue de la construction d'un centre intégré pour personnes âgées à Rumelange est suspendu depuis 2015 du fait qu'il existe des situations litigieuses avec le bureau d'architectes;